

NZa moet helderheid geven over vergoeding afbouwmedicijn

Peter Groot en Pauline Dinkelberg | 23 oktober 2023

„De NZa heeft een juridische fout gemaakt en wil die fout nu gebruiken om de verantwoordelijkheid die zij volgens minister Kuipers heeft te ontlopen.” beeld ANP, Remko de Waal

De Nederlandse Zorgautoriteit (Nza) moet antwoord geven op vragen over haar besluit om niet te handhaven tegen zorgverzekeraars die afbouwmedicatie ten onterechte niet vergoeden.

Minister Kuipers heeft een dringende oproep gedaan om bij de Nza problemen te melden die kunnen ontstaan als zorgverzekeraars afbouwmedicatie in de vorm van taperingstrips (hulpmiddel voor verantwoord afbouwen van antidepressiva) ten onrechte niet vergoeden.

In Nederland gebruiken meer dan 3 miljoen mensen medicijnen zoals antidepressiva, antipsychotica, slaap- en kalmeringsmiddelen en opioïde pijnstillers. Wanneer het niet lukt om hier verantwoord mee te stoppen, omdat te snel en in te grote stappen moet worden afgebouwd, dan kunnen er problemen ontstaan. Deze kunnen variëren van klein tot zeer groot, inclusief volledige ontregeling, psychotische episoden, suïcidaliteit en zelfs suicide. Omdat zoveel mensen deze medicijnen gebruiken, raakt dit probleem ons allemaal.

Juridisch geitenpaadje

De Vereniging Afbouwmedicatie verwelkomde de oproep van minister Kuipers en stuurde een e-mail naar de NZA, waarin zij de verwachting uitsprak dat de oproep van de minister voor de NZa reden zou zijn om snel handhavend op te treden tegen zorgverzekeraars die ten onrechte afbouwmedicatie niet willen vergoeden en daarmee de Zorgverzekeringswet overtreden. De NZa beschouwde dit als een handhavingsverzoek en verklaarde het ontvankelijk door daarop inhoudelijk te reageren. De uitleg van de NZa leidde tot de conclusie dat de NZa niet kon vaststellen of zorgverzekeraars de Zorgverzekeringswet overtraden. Daarom wees de NZa het handhavingsverzoek af.

De Vereniging Afbouwmedicatie diende een bezwaar in tegen deze beslissing en stelde daarover een aantal vragen, omdat de uitleg van de NZa volgens haar onjuistheden bevatte. Beantwoording van die vragen is belangrijk om duidelijkheid te krijgen over zaken die nu onduidelijk zijn. Omdat minister Kuipers vindt dat de NZa een belangrijke rol speelt bij het vinden van oplossingen voor problemen bij het afbouwen van en stoppen met medicatie, is er voor de NZa geen enkele reden om de vragen van de Vereniging Afbouwmedicatie niet te beantwoorden.

Het lijkt er echter op dat de NZa die antwoorden niet wil geven, door zich te beroepen op een rechterlijk vonnis (de NZa meldt niet welk vonnis). Dat vonnis zou haar dwingen om het verzoek om te gaan handhaven, dat de NZa eerder zelf ontvankelijk had verklaard, met terugwerkende kracht niet-ontvankelijk te verklaren. Dit komt neer op het vinden van een bijzonder juridisch geitenpaadje: de NZa heeft een juridische fout gemaakt en wil die fout nu gebruiken om de verantwoordelijkheid die zij volgens minister Kuipers heeft (zorgen voor duidelijkheid) te ontlopen.

Preventie nodig

Wat de NZa van plan is, staat in schril contrast met wat er is gebeurd in de kindertoeslagaffaire. Daarin werden gewone burgers meedogenloos gestraft voor zelfs de kleinste fouten. De getroffen personen werden jarenlang niet gehoord. De kindertoeslagaffaire leidde tot een heroverweging van de omgang van de overheid (en van instanties als de NZa) met (vermeende) fouten die onvermijdelijk worden gemaakt, ook door die instanties zelf.

We hopen dat deze overwegingen voor de NZa aanleiding zullen zijn om gewoon antwoord te geven op de vragen van de Vereniging Afbouwmedicatie. Zodat duidelijk kan worden of haar besluit om niet te handhaven tegen zorgverzekeraars die afbouwmedicatie onterecht niet willen vergoeden juist is. De minister vindt preventie nodig, ook bij afbouwen van en stoppen met medicatie, en wil voorkomen dat mensen hierbij onnodig in de problemen komen.

Dr. Peter C. Groot is ervaringsdeskundige en als onderzoeker verbonden aan het UMC Utrecht. Pauline Dinkelberg is voorzitter van de Vereniging Afbouwmedicatie.

